

Sibbo kommun Utvärderingsberättelse 2021

7.6.2022

Innehåll

1.	Inledning.....	4
1.1.	Revisionsnämndens uppgifter	4
1.2.	Revisionsnämndens sammansättning och verksamhet.....	5
1.3.	Revision	6
2.	Behandlingen av utvärderingsberättelsen för år 2020.....	6
3.	Uppnående av de ekonomiska målen år 2021	8
3.1.	Revisionsnämndens bedömning om ekonomins planperiod.....	10
3.2.	Avdelningarna som är underställda kommunstyrelsen	11
3.3.	Utvecklings- och planläggningscentralen.....	14
3.4.	Social- och hälsovårdsavdelningen	17
4.4.	Bildningsavdelningen	20
4.5	Tekniska utskottet, byggnads- och miljöutskottet.....	24
4.	Sibbo Vatten	28
5.	Personalen.....	29
6.	Slutord	32
7.	Underskrifter	32

Revisionsnämndens hälsningar till kommuninvånarna

År 2021 kan karakteriseras som ett betungande år av många orsaker som varit oberoende av kommunen. Den rådande pandemin, det försenade kommunalvalet samt det förberedande arbetet inför välfärdsområdesreformen har tagit en stor del av arbetstiden hos Sibbos kunniga tjänsteinnehavare. I skrivande stund rasar ett krig i Europa, vilket skapar oro och osäkerhet bland allmänheten och medför utmaningar för kommunernas verksamhet. Coronapandemin håller förhoppningsvis på att avta, men vi har många nya utmaningar och osäkerhetsfaktorer framför oss. Revisionsnämnden vill uttrycka sin tacksamhet till kommunens tjänsteinnehavare som har varit tvungna att anpassa sig till snabbt förändrade situationer.

Revisionsnämndens särskilda iakttagelser år 2021:

- Avvikelser som varit oberoende av kommunen har belastat personalen
- Psykiska problem bland ungdomar har ökat
- I Sibbo har balansen av mångsidig byggnation inte förverkligats
- Det har inte funnits tillräckligt med resurser för att utveckla kommunens egna processer
- Personalens yrkesskicklighet, tillgänglighet och kompetensbrist är en betydande risk för hela kommunen
- Förberedelse och framförhållning med avseende på den kommande social- och hälsovårdsreformen
- God förvaltningssed, demokrati samt öppenhet och jämlikhet i beslutsfattandet är områden som bör utvecklas ytterligare
- Jämfört med förväntningarna var kommunens ekonomiska resultat en positiv överraskning

1. Inledning

1.1. Revisionsnämndens uppgifter

Sibbo kommuns förvaltning och ekonomi år 2021 har granskats i enlighet med kommunallagen och kommunens förvaltningsstadga. Revisionsnämndens uppgifter definieras i kommunallagen 121 § enligt följande:

- 1) bereda de ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin och som fullmäktige ska fatta beslut om,
- 2) bedöma huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp har nåtts i kommunen och kommunkoncernen och huruvida verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt,
- 3) bedöma hur balanseringen av ekonomin utfallit under räkenskapsperioden samt den gällande ekonomiplanens tillräcklighet, om kommunens balansräkning visar underskott som saknar täckning,
- 4) se till att granskningen av kommunen och dess dottersammanslutningar samordnas,
- 5) övervaka att skyldigheten enligt 84 § att redogöra för bindningar iakttas och tillkännage redogörelserna för fullmäktige,
- 6) för kommunstyrelsen bereda ett förslag till bestämmelser om nämndens uppgifter i förvaltningsstadgan samt till budget för utvärderingen och granskningen.

Revisionsnämnden gör upp en utvärderingsplan och lämnar för varje år fullmäktige en utvärderingsberättelse som innehåller resultaten av utvärderingen. Fullmäktige behandlar utvärderingsberättelsen i samband med bokslutet. Nämnden kan även ge fullmäktige andra sådana utredningar om resultaten av utvärderingen som den anser vara behövliga.

Enligt kommunallagen ger kommunstyrelsen kommunfullmäktige ett utlåtande om de åtgärder som utvärderingsberättelsen föranleder.

1.2. Revisionsnämndens sammansättning och verksamhet

I och med den nya fullmäktigeperioden förändrades naturligtvis också revisionsnämndens sammansättning. Den tidigare revisionsnämnden sammanträdde 12 gånger under första halvåret 2021 och den nya revisionsnämnden som inledde sitt arbete sammanträdde 4 gånger under hösten 2021. Revisionsnämnden sammanträdde sammanlagt 10 gånger under första halvåret 2022. För att fullfölja sin utvärderingsuppgift har nämnden hört tjänsteinnehavare vid sina möten och begärt om uppgifter skriftligen av tjänsteinnehavare och förtroendevalda. Därtill har revisionsnämnden följt upp genomförandet av revisionsplanen och upprätthållit ett register över tjänsteinnehavarnas och de förtroendevaldas bindningar. De offentliggjorda redogörelserna för bindningar finns på kommunens webbplats <https://www.sipoo.fi/sv/tjanst/bindningar/>. Revisionsnämnden granskar redogörelserna innan de förs in i registret och i det allmänna datanätet.

Revisionsnämnden vill påminna de ledande tjänsteinnehavarna och de förtroendevalda om att de måste lämna in en aktuell redogörelse för sina bindningar.

SVAR: I början av fullmäktigeperioden gav Förvaltningstjänster de redogörelseskyldiga tjänsteinnehavarna och förtroendevalda instruktioner om hur de ska lämna in redogörelserna för sina bindningar. Enheten påminner dem också årligen om att de ska anmäla eventuella förändringar i bindningarna. Redogörelserna för bindningar granskades i augusti 2022 och en påminnelse om inlämningen har skickats ut om redogörelsen saknas.

Sammansättningen för den av kommunfullmäktige 30.8.2021 (§ 67) valda nya revisionsnämnden är följande:

Ordinarie ledamot	Personlig ersättare
Thomas Sundström, ordförande	Ann-Christine Nokelainen
Markus Söderqvist, viceordförande	Anders Backström
Maria von Flittner	Maria Thelen
Laura Laakso	Harri Lehtonen
Timo Bonsdorff	Jarkko Haverinen

Revisionsnämndens beslutsfattande sker på förslag av ordföranden och har fattats enhälligt bland nämndens ledamöter. Tommi Heittola har varit protokollförare.

Revisionsnämnden har utarbetat sin första årliga utvärderingsberättelse för år 2021 till fullmäktige. Utvärderingen grundar sig på uppgifterna i bokslutet och verksamhetsberättelsen för år 2021 samt på förfrågningar till tjänsteinnehavarna. Revisionsnämnden utarbetade en utvärderingsplan för fullmäktigeperioden vid sitt möte 7.9.2021. Innehållet i utvärderingsberättelsen och de ståndpunkter som intas beslutas gemensamt av revisionsnämnden. Revisionsnämnden har även följt upp genomförandet av revisionsplanen.

Revisionsnämnden föreslår att fullmäktige beslutar att kommunstyrelsen och utskotten i sin verksamhet beaktar rekommendationerna och iakttagelserna som framställs i utvärderingsberättelsen och senast i slutet av september 2022 avger ett utlåtande till fullmäktige om de åtgärder som vidtagits med anledning av rekommendationerna och iakttagelserna.

1.3. Revision

Kommunens förvaltning och ekonomi år 2021 har granskats i enlighet med kommunallagen och kommunens förvaltningsstadga. Antalet lagstadgade revisionsdagar uppgår uppskattningsvis till 37. Därtill kommer nämndens sekreteraruppgifter och eventuella köpta sakkunnigtjänster. Revisionsammanslutningen avger skriftliga och muntliga rapporter till nämnden enligt behov. Efter granskningen av bokslutet avges en revisionsberättelse till fullmäktige.

Den tidigare revisionsnämnden beredde valet av revisionsammanslutning och tillställde fullmäktige ett förslag om vilken sammanslutning som ska väljas. Som revisionsammanslutning för räkenskapsperioden 2021–2024 har valts KPMG Oy Ab. Kommunfullmäktige fattade upphandlingsbeslutet 24.5.2021 (§ 55). OFGR/GR/CIA Martin Slotte har fungerat som huvudansvarig revisor.

Revisorn har rapporterat till revisionsnämnden om hur revisionsplanen har genomförts. Vidare har revisorn gett revisionsnämnden två skriftliga rapporter om revisionen för år 2021. Dessa rapporter har även lämnats till kommundirektören, ekonomidirektören och redovisningschefen.

Revisionsnämnden uppmanar kommunens ledande tjänsteinnehavare att skapa en tydlig väg för hur de rapporter och den information som riktas till dem går vidare i organisationen.

SVAR: Det är skäl att vidarebefordra revisionsnämndens rapporter även till följande tjänsteinnehavare: kommundirektören, förvaltningschefen och ekonomidirektören, som sedan ansvarar för att distribuera rapporterna vidare.

2. Behandlingen av utvärderingsberättelsen för år 2020

Kommunstyrelsen har gett ett utlåtande på basis av utvärderingsberättelsen för år 2020. Utlåtandet blev färdigt i slutet av september och det har behandlats vid kommunstyrelsens möte 20.9.2021. Kommunfullmäktige godkände 4.10.2021 kommunstyrelsens utlåtande om utvärderingsberättelsen för år 2020. Revisionsnämnden har behandlat kommunstyrelsens utlåtande, som fullmäktige godkände 3.11.2021. Revisionsnämnden tackar kommunstyrelsen för dess bemötande till utvärderingsberättelsen för 2020.

Revisionsnämnden konstaterar att de flesta av de iakttagelser och rekommendationer som framförs i utvärderingsrapporten har bemötts på ett tillfredsställande sätt och vissa på ett mycket grundligt sätt. I samma andetag konstaterar revisionsnämnden att kommunstyrelsens bemötande mer ingående kunde ha redogjort för den aktuella situationen avseende följande iakttagelser/rekommendationer:

2.1 Ekonomitjänsters interna serviceavtal

Enligt de uppgifter som revisionsnämnden fått har interna serviceavtal erbjudits till olika avdelningar, men de har inte framskridit till underteckningsskedet under år 2021.

Revisionsnämnden uppmanar kommunstyrelsen att tillämpa de interna serviceavtal som beretts av Ekonomitjänster.

SVAR:

Serviceavtalen undertecknades i september 2022.

2.2. Interna revisioner som genomförts under 2020 och åtgärder för att förbättra koncernövervakningen

Enligt den information som revisionsnämnden erhållit har en del av rekommendationerna från internrevisionen 2020 lett till åtgärder, men det finns fortfarande åtgärder att utveckla, till exempel när det gäller förvaltningen och ekonomin i de ömsesidiga fastighetsbolagen.

Revisionsnämnden uttrycker fortsatt sin oro över hur de iakttagelser och rekommendationer som framförts i internrevisionsrapporterna leder till mer omfattande konkreta åtgärder i kommunen och hur uppföljningen av dem fungerar.

SVAR:

Rekommendationerna har redan lett till konkreta åtgärder för de ömsesidiga fastighetsbolagens del. Uppföljningen av fastighetsbolagen sker i augusti 2022. Även uppföljningen av hur ägarstyrningen har lyckats sker i augusti och eventuella åtgärder hösten 2022 (delårsöversikt 2/2022, budget 2023, eventuella ändringar/kompletteringar i förvaltningsstadgan, eventuella nya anvisningar).

Det uppdaterade koncerndirektivet behandlas av kommunstyrelsen 24.10.2022.

En plan för intressebevakning utarbetas i enlighet med den nya strategin.

I sitt bemötande år 2021 har kommunstyrelsen sagt att den kommer att ta hänsyn till iakttagelserna i BDO:s riskrapport för 2020 när den utvecklar sin verksamhet. Baserat på riskrapporten var den största identifierade riskfaktorn den ekonomiska effekten av social- och hälsovårdsreformen för Sibbo kommun. På grund av detta lät man under hösten 2021 Inspira Oy utarbeta en separat progressionsanalys av ekonomin för åren 2023–2030, som presenterades av Inspiras konsulter vid kommunstyrelsens möte 26.11.2021. Inspiras rapport uppdateras under 2022.

Enligt revisionsnämndens uppfattning bör även de övriga iakttagelserna i BDO:s riskrapport riktas till de berörda tjänsteinnehavarna som i sin tur senast 2022 ska lämna fram ett förslag till åtgärder för fullmäktige, en ansvarig person och en tidsplan. Enligt revisionsnämndens uppfattning bör de identifierade 12 största riskerna med riskfaktorn 9.0 utan dröjsmål åtgärdas.

SVAR:

De 12 största riskerna behandlas för närvarande av ledningsgruppen.

2.3 God förvaltnings sed och markanvändningsavtalet för Nevas Gård

I riskhanteringsdelen i kommunens verksamhetsberättelse och bokslut anses det skadeståndsanspråk som mottogs 2020 ha ringa betydelse och det förväntas inte ha någon väsentlig inverkan på kommunens resultat. Det finns ingen registrering av behandlingen av skadeståndsanspråket i kommunstyrelsens protokoll under 2020 eller 2021.

Revisionsnämnden uppmanar kommundirektören att främja behandlingen av ärendet i organen och att informera fullmäktige om hur processen med skadeståndsanspråket framskrider under 2022.

SVAR: En ingående redogörelse om situationen vid Nevas Gård presenterades för kommunstyrelsen våren 2022. Som en del av denna redogörelse presenterade köparen av Nevas Gård sina idéer för den fortsatta utvecklingen av området för kommunstyrelsen. Förhandlingarna kring köpet strandade dock i juni. För närvarande utförs grundarbeten av företaget Hotela med målet att bygga sex småhus i området i enlighet med detaljplanen.

När det gäller skadeståndsanspråket är situationen fortfarande den som anges i bokslutet och inga framsteg har gjorts inom processen för skadeståndsanspråket i år.

2.4. Realistisk budget

Revisionsnämnden påpekar att kostnaderna för HUS:s specialiserade sjukvård för andra året i rad var klart underbudgeterade och stod i strid med den budget som HUS gett. Revisionsnämnden uppmanar att budgeten upprättas på grundval av en realistisk uppskattning och att hänsyn tas till åldersstrukturen hos kommunens invånare och de merkostnader för specialiserad sjukvård som kommunens befolkningstillväxt medför.

SVAR: Budgeteringen av kostnaderna för den specialiserade sjukvården överförs till välfärdsområdet i början av år 2023.

3. Uppnående av de ekonomiska målen år 2021

Sibbo kommuns bokslut för 2021 var klart bättre än man beräknade i ekonomiprognosen i delårsöversikten. Kompensation för direkta kostnader för corona från staten och klart högre skatteinkomster än väntat inverkade positivt på resultatet.

Verksamhetsbidraget (Kommunen) för driftsekonomi i bokslutet för 2021 underskred den ändrade budgeten med 11 miljoner euro. Verksamhetskostnaderna underskreds med 6,1 miljoner euro och verksamhetsintäkterna överskreds med 4,8 miljoner euro.

Kommunstyrelsens verksamhetsbidrag var 1,4 miljoner euro, vilket är 2,2 miljoner euro bättre än budgeterat. Att verksamhetsbidraget var bättre än budgeterat berodde på att kostnaderna för köp av tjänster underskreds och även de övriga verksamhetskostnaderna underskreds.

Social- och hälsovårdsutskottets verksamhetskostnader underskreds med 0,69 miljoner euro medan verksamhetsintäkterna överskreds med 4,4 miljoner euro. Verksamhetsbidraget underskreds således med 5,1 miljoner euro. Orsaken till att verksamhetsbidraget underskreds berodde på det coronabidrag som kommunen fick av staten.

Enligt bildningsutskottets bokslut för år 2021 har resultatet för bildningsutskottet uppnåtts till 96,7 procent under räkenskapsperioden 2021. Verksamhetsintäkternas utfall var 122,5 % och verksamhetskostnadernas utfall 97,9 %.

Utfallet av avgifterna för morgon- och eftermiddagsverksamheten för skolelever var större än beräknat. Utbildningsstyrelsen beviljade stora statsbidrag till utbildningstjänsterna som en följd av coronaepidemin. Dessutom fick Sibbo kommun en högre hemkommunersättning än väntat.

Budgetutfallet för teknik- och miljöutskottet år 2021 var vad intäkterna beträffar nästan helt förenligt med planerna. Utgifterna var däremot något lägre än budgeterat, så avdelningens bokslut i sin helhet visar överskott. Att utgifternas utfall var lägre än beräknat berodde bland annat på personalbrist på grund av eftersläpande rekryteringar och brist på arbetskraft samt på ett målmedvetet genomförande av det kommunalekonomiska anpassningsprogrammet.

Kommunens verksamhetskostnader ökade med sammanlagt 7,5 miljoner euro, dvs. med 4,6 procent från året innan. Personalkostnaderna minskade med 1,3 % till 59,4 miljoner euro. Köp av tjänster ökade med 7,2 miljoner euro, dvs. med 11,5 procent från året innan. Övriga verksamhetskostnader minskade med 0,8 procent från året innan.

Kommunens totala skattefinansiering var nästan 5,5 miljoner euro bättre än budgeterat. Skatteintäkterna uppgick till 115,1 miljoner euro, vilket är 8 miljoner euro mer än året innan. Kommunen fick statsandelar till ett belopp av 17,6 miljoner euro, vilket är nästan 6 miljoner euro mindre än året innan. Statens coronastödåtgärder syntes särskilt i statsandelarna år 2020.

Försäljningsvinsterna från markförsäljningen uppgick till 5,7 miljoner euro och arrendeintäkterna till 0,7 miljoner euro 2021.

Årsbidraget för räkenskapsperioden 2021 var 18,4 miljoner euro (inklusive Sibbo Vatten) och räkenskapsperiodens resultat 3,68 miljoner euro. Efter registrering av ändringar i avskrivningsdifferensen och reserveringar uppgick räkenskapsperiodens överskott till 2,54 miljoner euro. Årsbidraget täckte nedskrivningarna enligt plan och värdeminskningarna, vilket betyder att kommunens ekonomi var i balans år 2021. Avskrivningarna enligt plan var ungefär desamma som 2020, dvs. cirka 14,8 miljoner euro.

Kommunens lånebelopp fortsatte att öka under år 2021. I slutet av året var lånebeloppet 131,1 miljoner euro, det vill säga 21,7 miljoner euro större än fjolårets belopp. Av lånebeståndet var 30 miljoner euro kortfristiga kommuncertifikat. I slutet av året var lånebeloppet per invånare 5 909 euro (koncernlån 6 561 euro / invånare).

Revisionsnämndens slutsats är att skuldsättningen är högre än mediantalet för Finland, men ännu inte alarmerande. Lånen i den växande kommunen har tagits för investeringar, och därför måste man hålla sig kvar på den tillväxtväg som strategin förutsätter.

SVAR: Planläggningsprogrammet, planer på olika nivå, det markpolitiska programmet, de tomtpolitiska riktlinjerna, näringsprogrammet och parkeringsriktlinjerna utgör de yttre ramarna för utvecklingen och boendet i Sibbo. År 2022 kompletteras dessa med de reviderade mark- och bostadspolitiska riktlinjerna. MBT-avtalet (Helsingforsregionens avtal om markanvändning, boende och trafik 2020–2031) fastställer dessutom utvecklingszonerna för boende och kollektivtrafik ur ett hållbarhetsperspektiv och ger riktlinjer bl.a. för antalet bostäder. I enlighet med MBT-avtalet har Sibbo som mål att inleda banprojektet KeNi (inledande av persontågstrafik på sträckan Kervo–Nickby) inom tio år.

Enligt prognosen är kommunens (kommunen + Sibbo Vatten) lånebelopp cirka 6 000 euro per invånare i slutet av år 2022. I bokslutet för år 2021 var Sibbos koncernlån 6 561 euro per invånare, medan genomsnittet för Finlands fastlandskommuner var 7 624 euro. Det strategiska målet är att kommunens skuldsättning avstannar.

Genom investeringarna förbereder vi oss för kommunens tillväxt och utveckling. Vi strävar efter att hålla driftsekonomin i balans. Investeringarna påverkar dock ekonomins balans genom att öka avskrivningarna och, när lånebeloppet ökar, i form av ökade räntekostnader.

3.1. Revisionsnämndens bedömning om ekonomins planperiod

Enligt kommunens verksamhetsberättelse: "Under våren 2022 är det särskilt svårt att bedöma utvecklingen av den övergripande ekonomiska situationen, både när det gäller inkomster och utgifter."

En betydande osäkerhetsfaktor är effekterna av social- och hälsovårdsreformen på ekonomin i den del av kommunen som blir kvar (Morgondagens kommun). Enligt preliminära beräkningar kommer reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet att försvaga balansen i Sibbo kommuns ekonomi och därmed öka behovet av omställning av de funktioner som blir kvar i kommunen (Inspira Oy:s utredning 29.11.2021). Det finns investeringsbehov, och kommer också alltid att finnas. De lagstadgade tjänsterna måste prioriteras, och även om investeringar måste göras med omsorg och eftertanke är det inte lämpligt för kommunen att bromsa utvecklingen av kultur och rekreativsmöjligheter, vilka stödjer invånarnas välbefinnande. Jämställdhet måste stå i centrum då investeringsplaner utarbetas.

Enligt revisionsnämndens uppfattning kommer det nuvarande lånebeloppet per invånare att fortsätta öka under ekonomins planperiod. Den förändrade säkerhetssituationen och kriget i Ukraina skapar många osäkerhetsfaktorer, även ur ekonomisk synvinkel, som är svåra att förutse.

I kommunen utarbetades ett anpassningsprogram med hjälp av politisk styrning år 2020. Revisionsnämnden påminner kommunens ledning om att fortsätta följa upp programmet.

SVAR: Uppföljningen av anpassningsprogrammet genomförs hösten 2022 i samband med den andra delårsöversikten och den kopplas till planeringen av ekonomin för åren 2023–2025.

Uppnående av de bindande målen för verksamheten år 2021

Enligt verksamhetsberättelsen hade sammanlagt 35 bindande mål ställts upp för 2021. Bland de avdelningsvisa målen hade exempelvis Bildningsavdelningen delat in ett mål i fyra olika delmål.

Revisionsnämnden önskar att kommunstyrelsens fäster uppmärksamhet på att redogörelsen för uppnåendet av målen i verksamhetsberättelsen bör förtydligas ytterligare framöver.

SVAR: Satsning på måluppställandet i budgeten, dvs. man rapporterar om de mål som ställts upp i budgeten. Boksluts- och budgetprocesserna förenhetligas.

I verksamhetsberättelsen bedömdes 32 bindande mål vara uppnådda, två delvis uppnådda och ett inte uppnått. **Enligt revisionsnämndens bedömning uppfylldes 30 bindande mål, 3 uppfylldes inte och 2 uppfylldes delvis. Således uppfylldes 86 % av de bindande målen enligt nämndens bedömning. Motsvarande siffra föregående år var 76 % (37 mål, 28 uppnåddes).**

3.2. Avdelningarna som är underställda kommunstyrelsen

Tio (10) bindande mål gentemot fullmäktige hade ställts upp för avdelningarna som är underställda kommunstyrelsen: tre (3) för Ekonomi- och förvaltningscentralen och sju för (7) Utvecklings- och planläggningscentralen. En bedömning av de bindande målen återfinns i de avdelningsspecifika avsnitten.

Ekonomi- och förvaltningscentralen

Tre (3) bindande mål gentemot fullmäktige hade ställts upp för Ekonomi- och förvaltningscentralen. Avdelningens egen bedömning var att alla tre målen var uppnådda. Enligt revisionsnämndens tolkning har mätaren för "Målet för 2021 är att allmänna servicebegäranden som kundservicen tar emot via den nya ärendehanteringsportalen besvaras inom 3 arbetsdagar" ställts upp på ett ganska egendomligt sätt i förhållande till målet. Då målet är 3 arbetsdagar bör mätaren vara högst 3 arbetsdagar. Enligt revisionsnämndens tolkning kan således två (2) av de tre (3) bindande målen tolkas som att de har uppnåtts och (1) att målet inte har uppnåtts.

Mål för fullmäktigeperioden	Bindande mål 2021	Mätare	Avdelningens bedömning	Revisionsnämndens bedömning
Vi gör handläggningen av varje servicebegäran transparent för kunden.	Målet för år 2021 är att allmänna servicebegäranden som Kundservicen tar emot via den nya ärendehanteringsportalen besvaras inom 3 arbetsdagar.	Under en mätperiod på ett år är responstiden under 4 arbetsdagar. Den genomsnittliga svarstiden är 3,6 arbetsdagar.		
Revisionsnämndens kommentar: Mätaren motsvarar inte det uppställda bindande målet och mätresultatet och svarstiden överstiger det uppställda målet.				
Kunden kan använda kommunens tjänster 24/7 via digitala verktyg. Av ärendena inom tjänster som digitaliserats utträttas 50 % elektroniskt.	Målet för 2021 är att överföra ärendehantering från e-blanketttjänsten som är i bruk till ärendehanteringstjänsterna med stark kundautentisering och stänga den gamla e-blanketttjänsten.	E-blanketttjänsten har stängts, serverna har tagits ur bruk och ärendena behandlas i ärendehanteringstjänsten som kräver stark autentisering av kunderna. E-blanketttjänsten stängdes i oktober 2021 och serverna stängdes i december 2021.		
En arbetshälsoenkät genomförs årligen.	År 2021 får hela personalen svara på Kevas elektroniska arbetshälsoenkät.	Enkäten har genomförts, och en modell och anvisningar har utarbetats för behandling av svaren.		

Under 2021 fokuserar man hos ekonomi- och förvaltningstjänsterna främst på projekt som rör hela kommunen. Enligt revisionsnämnden har framför allt ekonomitjänstenheten, som redan sen tidigare arbetar med en rätt så liten personalstyrka, haft en ständig "kronisk" brådska och därför har det inte funnits några resurser för att utveckla verksamheten under 2021. Rapporteringen i anknytning till Kommuninformationsprogrammet, som startade som en ny verksamhet 2021, ökade arbetsmängden,

och arbetet inom det temporära beredningsorganet (VATE) förbrukade nästan 70 % av ekonomidirektörens arbetstid från och med hösten. Extra resurser förvärvades genom köp av tjänster för upprättandet av bokslutet. Brådskan återspeglas som passivitet då det gäller utveckling, i utarbetandet och uppföljningen av budgeten samt i processen med att utarbeta bokslutet och verksamhetsberättelsen, även om bokslutssiffrorna för koncernen färdigställdes inom utgången av mars till ett extra möte som ordnats av styrelsen.

Revisionsnämnden vill fästa särskild uppmärksamhet vid att kommunens koncernredovisning färdigställs i tid för bokslutet och den externa revisionen.

SVAR: Det största problemet har varit att tidtabellen för utarbetandet av koncernbokslutet inte har kunnat hållas. Kalkylerna för koncernbokslutet har beställts av Sarastia Oy. Kommunen har begärt anbud av andra tjänsteleverantörer för utarbetandet av koncernbokslutet och kommer att få ett anbud åtminstone av Monetra Oy. Även HPK Tjänster Oy:s möjligheter att utarbeta Sibbos koncernbokslut redan år 2022 utreds.

Bokslutet och verksamhetsberättelsen för år 2021 behandlades av kommunstyrelsen inom tidsfristen, dvs. före utgången av mars. Bokslutet och verksamhetsberättelsen har utarbetats i enlighet med Kommunförbundets allmänna anvisning.

Kommunstyrelsen godkände den 7 juni 2021 en ekonomianvisning utifrån vilken funktionaliteten i kommunens ekonomiska processer kartläggs under 2022.

Enligt revisionsnämndens uppfattning är det möjligt att kunskaperna om och användarrättigheterna till vissa centrala program för rapportering och utvärdering av ekonomin ligger på en enda arbetstagares ansvar. Vid exempelvis sjukdom finns risk för t.ex. försenad rapportering.

Som en ytterligare observation vill vi kommentera följande: För fullmäktigeperiodens mål *Vi gör handläggningen av varje servicebegäran transparent för kunden* godkände fullmäktige mätaren *Under en mätningperiod på ett år är responstiden under 4 arbetsdagar*. Utfallet har varit 3,6 arbetsdagar. Vi anser att målet har uppnåtts eftersom responstiden har varit under 4 arbetsdagar. Vi anser att mätaren inte längre kan ändras efter att den har godkänt. Under 4 arbetsdagar betyder i praktiken att svaret har getts under den tredje dagen.

Revisionsnämnden rekommenderar att ekonomitjänstenheten säkerställer att kunskaperna om och användarrättigheter för systemen organiseras på ett sådant sätt att de ovannämnda riskfaktorerna och sårbarheten minimeras. Revisionsnämnden betonar vikten av kommunikation mellan de olika avdelningar och av att säkerställa att distansarbete inte försämrar informationsförmedlingen.

SVAR: Minst två anställda har för närvarande sakkunskap om de viktiga systemen.

Revisionsnämnden tackar enheten Ekonomitjänster för att den har kontrollerat att statsandelsbeloppet är korrekt för kommunens del och att beslutet om att nöja sig med statsandelsbeloppet har förts till kommunstyrelsen för godkännande och beslut i mars 2022.

Revisionsnämnden påminner om att kontrollen av statsandelsbeloppet i form av ett registrerat beslut i kommunstyrelsens protokoll ska vara en årligt återkommande grundläggande rutinåtgärd.

SVAR: Den årliga kontrollen av stasandelsbeloppet hör till redovisningschefens och ekonomidirektörens uppgifter, och ärendet behandlas av kommunstyrelsen inom utsatt tid.

Sibbo kommun har inte tidigare haft någon anvisning om avtalsförvaltning. Upphandlingsteamet har utarbetat en ny anvisning för kommunstyrelsen 7.6.2021. En grundläggande förutsättning för avtalsförvaltning är tillräcklig kompetens hos personalen i samband med avtalshanteringsprocessen. Det är oklart för revisionsnämnden om man utöver den personalutbildning som utlovas i avtalsanvisningarna också har slutfört beskrivningen av avtalsprocessen. Av kommunstyrelsens protokoll framgår inte om beskrivningen av avtalsprocessen har lämnats till kommunstyrelsen för behandling och godkännande. När det gäller riskhantering är det viktigt att avtalsförvaltningen och dess tillsynsansvar organiseras på ett korrekt sätt i enlighet med vad som föreskrivs i kommunallagen. Avtalen har aktivt setts över under sommaren och i slutet av 2021, och många avtal flyttas över till välfärdsområdet.

Sibbo kommun tog i bruk en informationsstyrningsplan (TOS) som motsvarar kraven i SÄHKE2-normen och som beskriver processernas nuvarande tillstånd. Planen är också en förutsättning för övergången till elektronisk arkivering. Ett beslut fattades om att skaffa ett gemensamt system för elektronisk arkivering för alla förvaltningar i kommunen, men det saknas exakta uppgifter om vilket system som ska väljas och tidsplanen för dess genomförande. Digitalisering av det arkiv som endast finns på papper till ett elektroniskt format kommer också att vara ett stort projekt i och med att kravet på ett elektroniskt arkiv bör uppfyllas inom tidsfristen.

Revisionsnämnden anser att det är viktigt att hanteringen av den information och de handlingar som ska lagras är noggrant planerad. På så sätt optimeras hanterbarheten, tillgängligheten och datasäkerheten för den ständigt ökande mängden data i kommunen.

SVAR: Sibbo kommuns nuvarande plan för informationsstyrning (TOS) togs i bruk i början av år 2021 i samband med ibruktagandet av ärendehanteringssystemet Dynasty 10. Särskild uppmärksamhet har fästs vid att ärenden och dokument registreras och lagras i systemet i enlighet med informationsstyrningsplanen. Metadata i informationsstyrningsplanen följer SÄHKE2-bestämmelsen och Informationshanteringsnämndens rekommendationer och bidrar därmed till att offentlighetsprincipen och dataskyddskraven uppfylls på ett ändamålsenligt sätt. Planen för informationsstyrning uppdateras kontinuerligt för att motsvara de nya processerna, den nya regleringen av informationshantering och målen för elektronisk arkivering.

Den övergripande planeringen av hanteringen av informations- och dokumentationsmaterialet i Sibbo kommun genomförs på ett långsiktigt och heltäckande sätt och med tanke på de framtida kraven. Arbetet sker i samarbete mellan Förvaltningstjänsters dokumenthantering och arkivfunktion och IT-tjänster. Experterna följer med regleringen av informationshanteringen som ständigt förnyas och ser till att de nya förpliktelserna uppfylls inom organisationen.

Upphandlingsprocessen för Sibbo kommuns framtida elektroniska arkivering har slutförts och avtalen om den elektroniska arkiveringslösningen samt digitaliserings- och skanningstjänsterna trädde i kraft den 1 juli 2022. Den elektroniska arkiveringen förbereds så att den kommer att införas i stor skala år 2023. Det bör noteras att en del av Sibbo kommuns dokumentationsmaterial sedan länge endast finns i elektronisk form.

Riksarkivet har bestämt att i princip all dokumentinformation inom den offentliga förvaltningen ska arkiveras uteslutande i digital form från och med den 1 januari 2022. Sibbo kommuns övergång till digital arkivering är i linje med Riksarkivets digitaliseringsmål och förpliktelserna i informationshanteringslagen.

Tills vidare måste kommunerna ansöka om ett separat gallringsbeslut hos Riksarkivet för arkivering av dokumentinformation som tillkommit före 2022, eftersom en del av pappersmaterialet kan ha ett kulturhistoriskt eller materiellt värde och inte helt kan ersättas med digitalt informationsmaterial. Det är alltså inte möjligt att helt avstå från pappersarkiven i framtiden. Riksarkivet fattade våren 2022 ett partiellt gallringsbeslut som möjliggör digitalisering, förstöring och enbart arkivering i digital form av visst pappersmaterial i Sibbo kommun. Som en del av det förberedande arbetet för elektronisk arkivering har man gjort en beräkning av det material som ska digitaliseras permanent och tillfälligt och det material som fortfarande ska arkiveras i pappersform.

3.3. Utvecklings- och planläggningscentralen

Av de sju (7) bindande mål som uppställts för Utvecklings- och planeringscentralen gentemot fullmäktige har fem (5) antecknats som uppnådda, två (2) som delvis uppnådda. Revisionsnämnden instämmer i övrigt i bedömningen, med undantag för det delvis genomförda målet avseende uppnåendet av bostadsplaneringen. Enligt revisionsnämnden uppnåddes inte målet. Revisionsnämnden upprepar den tidigare revisionsnämndens iakttagelse att det som följs upp med hjälp av nyckeltalen är mätare som beskriver hur framgångsrik verksamheten är och att det därför också enligt mätarna vore möjligt att uppnå målen. I linje med den nya strategin anser revisionsnämnden att antalet nya egnahemshus bör följas upp i nyckeltalen.

Mål för fullmäktigeperioden	Bindande mål 2021	Mätare 2021	Avdelningens bedömning	Revisionsnämndens bedömning
Under pågående fullmäktigeperiod har Sibbo kommun en planreserv för cirka 2 år för olika boendeformer.	Planläggningsresurserna centraliseras så att de för framåt detaljplaner som stödjer tillväxten och producerar en mångsidig boendepanreserv i tätorterna.	Planreserven för boende är sammanlagt 50 000 m ² vy, varav cirka 20 000 m ² vy är en mångsidig planreserv för flervåningshus (Genstigen i Nickby och Lärdomsvägen i Söderkulla), och 30 000 m ² vy är en planreserv för småhus och egnahemshus (Östra Tastråk och Nickby gårds centrum). Cirka 50 egnahemstomter.		
	Fullmäktigeperiodens bindande mål uppnåddes. Planreserven i Sibbo motsvarade tillväxtkraven och planekonomin var i balans 2021. Planläggningen sörjde för genomförandet av en två års planreserv för olika boendeformer genom att få godkännande för sådana planer för egnahemshus (bl.a. NG5 Herrgårdsbrinken, N49 kvarter 1015 f.d. busstationen inkl. radhus, T6 Östra Taskträsk förslaget) som visade sig lättare att föra vidare än Tallmo och Söderkulla.			
Revisionsnämndens kommentar: Planreserven för bostäder uppgick till 8 177 m ² vy då målet var 50 000 m ² vy. Genstigen i Nickby blev inte färdig under år 2021. En skärmbild av våningsytorna som genomförts finns under tabellen över bindande mål.				

Beslutet om att inleda persontågtrafik på sträckan Nickby–Kervo–Helsingfors har fattats under fullmäktigeperioden.	Förhandlingar om att genomföra projektet påbörjas med staten.	Den av fullmäktige förespråkade tidtabellen för genomförandet av KeNi-banan, som ingår i MBT-avtalets trafiksystemprojekt, har främjats genom förhandlingar på regional nivå. Planeringshelheten som består av kommunens centrum och statens järnväg har koordinerats av staten och kommunen.		
	Utarbetandet av en områdesreserveringsplan för KeNi-banan har främjats genom förhandlingar på regional nivå och arbetet har inletts som ett regionalt samarbete.			
Revisionsnämndens kommentar: Enligt revisionsnämnden har både målet och mätaren ställts så lätthändigt att det är en självklarhet att målet för år 2021 har uppnåtts.				
Under fullmäktigeperioden är ARA- och ASO-hyresproduktionen i områdena (Nickby, Söderkulla, Tallmo) högst 25 procent av den totala bostadsproduktionen.	ARA- och ASO-produktionen i nya områden är högst 20 % av den totala bostadsproduktionen.	Andelen ARA-produktion i enskilda områden överskrider inte 20 %, och tomterna i Hassellunden säljs inte mera för traditionell ARA-produktion. Vid planläggningen placeras ARA-kvarteren längre ifrån varandra och platserna bestäms bindande i området på förhand.		
	I Hassellunden såldes inga tomter för ARA-produktion och ARA:s 20 % investering i Sibbo har noga övervägts i andra områden i Sibbo år 2021.			
Minst 1 stort (minst 500 anställda eller omsättningen 200 milj. euro) företag har fattat beslut om att etablera sig i Sibbo.	Företagstomten i Box marknadsförs för internationella aktörer.	En marknadsföringsplan utarbetas för Sibbo. I planen utreds förfaringssätten för såväl internationell som nationell marknadsföring. Marknadsföringsplanen presenteras för kommunstyrelsen.		
	Huvudmålet uppnåddes: Posti Kiinteistö Oy:s tomtaffär, beslutades i fullmäktige 2020 och affären genomfördes 2021. Till följd av internationell marknadsföring beslutade fullmäktige 2021 om DHL:s tomtaffär. Material utarbetades också på engelska.			
Antalet företag i Sibbo ökar med minst hundra.	Tätare samarbete mellan kommunen och företagen.	Företagskoordinatören träffar minst 60 företag och etableringsteamet (oftast näringslivschefen och tomtchefen) minst 40 företag.		
	Företagskoordinatören hade 60 företagsbesök.			
Självförsörjningsgraden på arbetsplatser i Sibbo stiger till 70 procent.	Utbudet av företagstomter förbättras så att det svarar på den mångsidiga efterfrågan.	Detaljplaneringen av Söderkulla arbetsplatsområde (K10) inleddes. Grundutredningar angående företagsplanen K10 färdiga, bl.a. jordmån, planutkastet framlagt.		
	Planeringen av arbetsplatsområdet i Söderkulla inleddes.			
Turist- och fritidsföretagens omsättning i Sibbo stiger med 25 procent under fullmäktigeperioden.	Turistprodukter med Sibbomotiv skapas och de rätta distributionskanalerna väljs.	Det skapas turismfrämjande projekt inom och utanför kommunen med hjälp av vilka man letar efter distributionskanaler för turistprodukter med Sibbomotiv.		
	Tre nya turistprodukter skapades. En marknadsföringsplan utarbetades för Sibbo i början av år 2021. Sibbo storskog, Sibbo skärgård och			
	skogarna har blivit mer tillgängliga tack vare bl.a. utveckling av Storskogsportens område till en gemensam ingång till Sibbo storskog, Hop-on Hop-off-bussförsöket och BOUT-båtförsöket (service där privatbåtar och privata båtförare tjänster bjuds ut enligt principen om delningsekonomi till personer som inte äger en egen båt).			

Toiminnalliset tavoitteet ja tunnusluvut 2021

Tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Asemakaavat, k-m ² *)	186 659	13 401	47 028	49 000	9 473
.. Työpaikka-alueet	155 074	12 901		0	1 296
.. Asuinalueet	31 585	500	47 028	49 000	8 177

Även om målen för markförsäljningen och sålda bostadstomter inte uppfylldes, överträffades målet för företagstomter, och utfallet av bostads- och företagstomter som överläts genom arrendering kompenserade för försäljningsmålen. Det bör noteras att markförsäljningen har blivit en viktig inkomstkälla för kommunen, men att det med tanke på kommunens framtid också är viktigt att ingå långfristiga arrendeavtal.

Efter den framgångsrika försäljningen av företagstomter begär revisionsnämnden att särskild uppmärksamhet ägnas åt att hålla företagen kvar och stödja de befintliga Sibboföretagen. Det är viktigt för kommunen att de företag som är verksamma i vår region växer och når framgång och sysselsätter allt fler. Med tanke på den övergripande utvecklingen vore det också viktigt att planerna tar större hänsyn till hur de anställda i Sibboföretagen kunde lockas till att bli invånare i vår kommun.

Revisionsnämnden delar oron för arbetstagarnas utmattning i dessa svåra tider och vikten av arbetsklimatet kan inte överbetonas. Det är bra att man är medveten om och satsar på detta.

Vid bedömningen av framtiden är det förståeligt att saker och ting måste prioriteras. Samtidigt påminner dock revisionsnämnden om att vår kommun har en ganska stor areal och att resursbristen inte får innebära att byar eller glesbygder hamnar i skuggan av de områden som utvecklas mer effektivt.

Revisionsnämnden efterlyser att principerna för överlåtelse av tomter, som utarbetades hösten 2019, uppdateras så att tjänsteinnehavarna på ett djärvare sätt kan ålägga skyldigheter vid överlåtelse av tomter och bostäder för bostads- och företagsändamål samt att uppmärksamma de senaste årens utveckling av priserna för tomtarrenden och markvärdet vid tomtförsäljning.

SVAR:

Utvecklings- och planeringscentralen upprepar, såsom år 2020, att mätaren som fastställdes i den förra strategin inte återspeglar verksamhetens resultat (den fastställde enskilda planprojekt som mätare). År 2021 följde målen och mätarna dock fortfarande den tidigare strategin för hela kommunen. Utvecklings- och planeringscentralen har i stället uppfyllt mätaren för huvudmålet i den tidigare strategin genom att främja en mångsidig planreserv för två år för olika boendetyper. Själva saken – mätaren ska återspegla verksamhetens resultat – korrigerades år 2022, då kommunen fick en ny strategi för åren 2022–2025.

Utvecklings- och planeringscentralen konstaterar att revisionsnämndens påstående om att antalet egnahemshus skulle vara lämpligt som mätare är felaktigt. Ett av de viktigaste målen i den nya strategin 2022–2025 är ”Målet för den genomsnittliga årliga befolkningstillväxten är cirka 500 invånare. Hälften av bostadsbyggandet består av småhus.” Mätaren för målet enligt den ovannämnda strategin är

”Befolkningsstillväxt/år och antalet småhusbostäder i förhållande till flervåningshus.” Utvecklings- och planläggningscentralen anser att antalet nya småhus (inte egnahemshus) bör följas upp som mätare för nyckeltalen. Vid sidan om egnahemshus klassificeras som småhus även egnahemshus i bolagsform, parhus, radhus och townhouse-hus (sammanlänkade egnahemshus).

Arbetet med att uppdatera de mark- och bostadspolitiska riktlinjerna pågår. Samtidigt kommer man att gå igenom att uppdatera principerna för tomtöverlåtelse från år 2019. Vid överlåtelse av tomter har Utvecklings- och planeringscentralen under de senaste åren utvecklat sättet att överlåta tomter, men vid överlåtelsen av tomter måste man beakta de lagakraftvunna detaljplanerna och deras bestämmelser, bestämmelserna i markanvändnings- och bygglagen samt kommunallagens krav på likabehandling av aktörer. Tomterna ska överlåtas till ett värde som fastställts av en utomstående värderare. Utvecklingen av markvärdet under de senaste åren har beaktats genom att man i samband med förberedelserna av marköverlåtelsen värderar kommunens tidigare försäljningar i området, tidigare värderingsinstrument, tidpunkten för försäljningen av tomterna och tomternas popularitet samt genom att vid behov beställa nya värderingsinstrument. Det finns planer på att utveckla ett prissättningssystem för att regelbundet (t.ex. en gång om året) se över försäljningspriserna för alla tomter. I samband med uppdateringen av den mark- och bostadspolitiska riktlinjerna kommer man också att utarbeta principer för markarrendering där man särskilt kommer att utreda vilken mark som kommunen vill behålla på lång sikt och fortsätta att få avkastning på.

3.4. Social- och hälsovårdsavdelningen

Social- och hälsovårdsavdelningen i Sibbo kommun har klarat sig mycket bra både då det gäller coronaepidemin och det förberedande arbetet för välfärdsområdena och har uppnått många bindande mål.

Social- och hälsovårdstjänsterna har varit hårt utsatta då coronaepidemin har krävt betydande insatser från den normala verksamheten medan det förberedande arbetet för välfärdsområdena fortskrider.

För Social- och hälsovårdsavdelningen hade sju (7) bindande operativa mål gentemot fullmäktige ställts upp. Enligt avdelningens egen bedömning uppnåddes samtliga mål, vilket revisionsnämnden instämmer i.

Vi skulle dock vilja se en kritisk reflektion över uppnåendet, så att svårigheterna med att tillhandahålla vård till viktiga kundgrupper inte döljs. Vården av sängliggande patienter ligger långt ifrån målen, och en annan viktig klientgrupp, ungdomar och deras psykiska hälsoproblem, hade inget eget bindande mål. När det gäller ungdomar är det troligt att de verksamhetskostnader som underskreds i följd innebär ökade sjukvårdskostnader framöver.

Redan nu i det förberedande skedet av välfärdsområdet bör man uppmärksamma en tydlig ansvarsfördelning mellan välfärdsområdet och kommunen och samordna verksamheten mellan skolhälsovården och skol- och kulturväsendet så att ungdomarna inte blir förlorare i välfärdsområdesreformen.

SVAR: Välfärdsplanen för barn och unga har utarbetats i samarbete mellan de olika verksamhetsområdena och den förs till fullmäktige för godkännande under pågående år. Planen innehåller gemensamma mål för utvecklingen av tjänster, hobbyer och välbefinnande för barn och unga.

Målen är konkreta och genomförandet av dem kommer att följas upp regelbundet. Vårdförbundet ska utarbeta en egen plan för att främja barn och ungas välfärd och skapa fungerande samarbetsstrukturer med kommunerna.

Samarbetsstrukturen mellan vårdförbundet och kommunerna när det gäller arbetet med att främja hälsa och välfärd tar form när vårdförbundet inleder sin verksamhet den 1 januari 2023. Inom vårdförbundet utarbetas välfärdsplaner som kopplas samman med kommunernas planer.

Betydligt effektivare verktyg måste användas vid rekrytering av personal och för att upprätthålla arbetstillfredsställelse och välbefinnande på arbetsplatserna i syfte att övervinna bristen på vårdpersonal.

Kommunens social- och hälsovårdsutgifter före vårdförbundsreformen kommer att vara viktiga för kommunens ekonomi under de följande åren i takt med att statsandelarna minskar. Därför har kostnadsdisciplinen inom social- och hälsovården varit viktig.

Mål för fullmäktigeperioden	Bindande mål 2021	Mätare	Avdelningens bedömning	Revisionsnämndens bedömning
Kundresponsen mäts kontinuerligt. Mätresultatet av kundupplevelsen publiceras månatligen.	Social- och hälsovårdsavdelningen mäter kundupplevelsen i tre punkter på Nickby social- och hälsostation (bottenvåningen samt 1:a och 2:a våningen) samt på Söderkulla rådgivning och munhälsovård.	75 % av svararna är nöjda eller mycket nöjda		
	Medeltalet för år 2021 är 91 %. Målet uppnåddes.			
Revisionsnämndens kommentar: Resultatet representerar inte jämlikt kommuninvånarna som användare av social- och hälsovårdstjänster och styr inte utvecklingen av verksamheten. Metoden för att mäta kundnöjdhet måste ta hänsyn till olika kundgruppers möjligheter att delta och representativiteten hos de data som mottagits. När det till exempel gäller långtidssjuka är situationen oroväckande och de har inte tillgång till mätpunkter. Mätarna bör återspegla de olika faserna av serviceupplevelsen för de olika klientgrupperna och resultaten bör vara informativa för kommunens ledning. Vi rekommenderar att en mer effektiv och rättvis mätmetod används så att den bildar ett verktyg för den operativa verksamheten.				

<p>Vi definierar servicelöften för de viktigaste kundtjänsterna.</p> <p>Kunden kan använda kommunens tjänster 24/7 via digitala verktyg.</p>	<p>Tjänsternas tillgänglighet 24/7 förbättras.</p>	<p>En bedömning av vårdbehovet och elektronisk tidsbeställning tas i bruk i tjänsten OmaOlo.</p>	●	●
	<p>Ett digitalt system för att följa upp med matsvinnet tas i bruk.</p> <p>Tjänsten Omaolo togs i bruk under hösten. I första skedet tog man i bruk två symtomenkäter samt blanketter med vilka rådgivningen och skolhälsovården samlar in patienternas förhandsuppgifter i samband med periodiska kontroller. Projektets tidsbokning kommer att tas i bruk senare i samband med välfärdsområdet. Målet uppnåddes. Uppföljningssystemet har tagits i bruk i alla skolors kök.</p> <p>Målet uppnåddes.</p>	<p>Uppföljningssystemet har tagits i bruk i alla skolors kök.</p>		
<p>Vi förbereder oss inför eventuella riksomfattande ändringar till följd av vård- och landskapsreformen.</p>	<p>Vi deltar aktivt i beredningen av ett vårdlandskap i östra Nyland.</p>	<p>Sibbo har två representanter i Östra Nylands beredningsgrupp.</p>	●	●
	<p>Drygt 20 arbetstagare och chefer inom social- och hälsovården deltog regelbundet i arbetsgrupperna för att utveckla tjänsterna samt i det temporära beredningsorganets och sektionernas arbete. Målet uppnåddes.</p>			
<p>Satsningar görs för de anställdas välbefinnande och förändringarna i ledarskapet. Nya uppgiftsbeskrivningar har gjorts och organisationen är tydlig.</p>	<p>Social- och hälsovårdens organisationsstruktur och ledningssystem kontrolleras.</p>	<p>Social- och hälsovårdens organisationsstruktur och ledningssystem har kontrollerats och ändringsbehoven har identifierats.</p>	●	●
	<p>Förberedelserna för övergången till välfärdsområdet inleddes år 2021. På grund av detta gjordes förändringar i organisationen och ledningssystemet för att effektivisera verksamheten. Avdelningens verksamhetsstadga uppdaterades för att motsvara förändringarna. Målet uppnåddes.</p>			
<p>En arbetshälsoenkät genomförs årligen.</p>	<p>Enkäten för socialt kapital används för att utveckla arbetsvälmåendet.</p>	<p>Social- och hälsovårdsavdelningen har valt två utvecklingsobjekt på avdelningsnivå.</p>	●	●
	<p>Baserat på resultaten av enkäten valdes avdelningens utvecklingsmål för att minska känslan av brådska genom att utveckla verksamhetssätten och processerna samt genom att samlas in kundrespons och utnyttja den bättre.</p> <p>Målet uppnåddes.</p>			
<p>Sibbo kommuns jämförbara verksamhetsutgifter per invånare minskar varje år.</p>	<p>Social- och hälsovårdsväsendet deltar i Kommunförbundets jämförelse mellan kostnaderna för social- och hälsovårdsväsendet i medelstora kommuner år 2021.</p>	<p>De åldersstandardiserade verksamhetskostnaderna, euro/invånare, förblir i det mest förmånliga kvartalet bland jämförelsekommunerna.</p>	●	●

	Resultaten för år 2021 sammanställs och en rapport publiceras i juni 2022. I kostnadsjämförelsen för år 2020 hade Sibbo de förmånligaste ålderstandardiserade kostnaderna bland jämförelsekommunerna. Målet uppnåddes på grundval av förhandsbedömningarna.			
Revisionsnämndens kommentar: målen uppfylldes, men det bör noteras att Sibbo inte har kunnat upprätthålla en personalresurs i enlighet med budgeten och att brådskan har varit synlig i den dagliga verksamheten. Personaltrycket har ökat inte bara i Sibbo utan även i HUS-jouren i Borgå, eftersom det inte har varit möjligt att flytta över sängliggande Sibbopatienter. Dessa förseningar med att flytta över patienter har orsakat stor anhopning hos HUS-jouren i Borgå. Sibbo har inte kunnat tillhandahålla tillräckligt många bäddplatser i den egna kommunen och ingen förbättring förväntas inom en snar framtid.				
Verksamhetens tvåspråkighet förstärks.	I samband med introduktionen i arbetet erbjuds den anställda också en möjlighet att delta i undervisning i de inhemska språken på arbetstid.	Möjligheten att delta i språkundervisning fogas till introduktionsmaterialet.		
	Språkundervisningen genomfördes i samarbete med bl.a. Sibbo institut. Kursen inleddes 6.9.2021. Cirka 15 personer från Social- och hälsovårdsavdelningen deltog i kursen, som fortsätter år 2022. Målet uppnåddes.		●	●

4.4. Bildningsavdelningen

Bildningsavdelningen tillhandahåller tjänster inom småbarnspedagogik, utbildning, kultur och fritid i egen regi, som köpta tjänster eller i form av understödd verksamhet.

Enligt revisionsnämndens tolkning hade 11 operativa mål ställts upp för Bildningsavdelningens verksamhetsområde för år 2021.

Enligt Bildningsavdelningens egen bedömning uppnåddes samtliga uppsatta mål. Revisionsnämnden instämmer i dessa bedömningar, med undantag för ett mål som enligt nämnden delvis uppnåddes.

De kompletterande frågor som revisionsnämnden ställde till Bildningsavdelningen besvarades ganska långsamt. Skriftliga förfrågningar om information bör besvaras inom den begärda tidsfristen.

Enligt 124 § i kommunallagen har revisionsnämnden trots sekretessbestämmelserna rätt att av kommunens myndigheter få de upplysningar och ta del av de handlingar som revisionsnämnden anser vara behövliga för skötseln av utvärderingsuppdraget.

SVAR: Bildningsavdelningen beklagar att svaren på revisionsnämndens frågor dröjde. Bildningsavdelningen kommer i framtiden att se till att förvaltningen följer de givna anvisningarna för att undvika liknande förseningar i framtiden.

Mål för fullmäktigeperioden	Bindande mål 2021	Mätare	Avdelningens bedömning	Revisionsnämndens bedömning
Bildningsavdelningen Vi utvecklar våra	Digitala lösningar utnyttjas och tillgänglighet beaktas vid utvecklingen av kundbetjäningstjänsterna.	Antalet nya och förnyade digitala tjänster är fler än år 2020.		

tjänster tillsammans genom att lyssna på kunden.	Tjänsterna för småbarnspedagogik har infört systemet Daisy för småbarnspedagogik för digital kommunikation med vårdnadshavarna. Bibliotekstjänsterna har utökat tillgången till e-resurser. Digitala forskningsmetoder har införts inom studerandevården. En virtuell rundtur har införts i Östanåparken.		
--	---	--	--

Tjänster för småbarnspedagogik Vi utvecklar våra tjänster tillsammans genom att lyssna på kunden.	En kundnöjdhetssenkät genomförs regelbundet och utvecklas.	Kundnöjdhetssenkäten har genomförts och en åtgärdsplan har upprättats utgående från resultaten.		
	Kundnöjdhetssenkäten har genomförts i april 2021 och en rapport om resultaten har publicerats på internet och på småbarnspedagogikens Facebooksida i juni. Kundenkäten ingår i småbarnspedagogikens årsklocka och kvalitetssäkringsplan.			
Satsningar görs för de anställdas välbefinnande och förändringarna i ledarskapet.	Chefernas ledarförmågor utvecklas.	Antalet genomförda ledarskapsutbildningar är fler än år 2020.		
	Det ordnades åtta utbildningstillfällen för alla daghemsföreståndare om följande ämnen: ledning av småbarnspedagogiskt arbete, ändringar i lagen om småbarnspedagogik, en ledarutvecklingsdag, fortsatt arbete med ledarutveckling, ledning av välbefinnande i arbetet, utveckling av kvalitetssäkring, utvärdering + helheten av tiden för planering, utvärdering och utveckling (sak-aika) och pedagogisk dokumentation samt ledning av välbefinnande i arbetet. Under föregående år 2020 hölls 6 gemensamma utbildningstillfällen för alla.			
I Sibbo är utbildningen, förskoleundervisning en och småbarnspedagogiken högklassig och nära familjerna.	Samarbetet inom förskole- och nybörjarundervisningen utvecklas för att skapa en enhetlig stig för uppväxt och lärande för barnet.	En utvecklingsplan har utarbetats för förskole- och nybörjarundervisningen.		
	Samarbetet inom förskole- och nybörjarundervisningen har utvecklats angående gemensamma utbildningar (bl.a. FBA-utbildningar, Utbildning för alla-webbinarier). Gemensamma minimikriterier för samarbetet mellan förskoleundervisning och nybörjarundervisning har fastställts som en utvecklingsplan. Dessa kommer att användas som grund för det fortsatta arbetet med enhetsspecifika utvecklingsplaner.			
Utbildningstjänster	Elevernas och studerandenas välbefinnande och trivsel följs upp och utvecklas systematiskt som en del av den gemensamma elev- och studerandevården i skolorna.	Eleverna svarar varje läsår på en enkät som mäter välbefinnandet, och skolans gemensamma elevvårdsgrupp väljer utvecklingsobjekten utgående från enkätens resultat.		
Vi utför förebyggande arbete som stödjer välbefinnande inom alla våra verksamhetsområden.	Sibbo kommuns egen enkät om välbefinnande riktar sig till årskurserna 3–9. Enkäten omarbetades utifrån svararnas respons. Enkäten genomfördes i oktober 2021 och resultaten för varje skola gavs till skolorna i november. Skolornas gemensamma elevvårdsgrupper har valt ut utvecklingsobjekt utgående från resultaten och genomförandeplaner med tidtabeller har utarbetats för dessa objekt.			
Revisionsnämndens kommentar: En enkät som mäter elevernas välbefinnande genomfördes år 2021 och resultaten återfinns i protokollen för de finskspråkiga och svenskspråkiga sektionerna från april 2022. Däremot finns inga utvecklingsmål för elevvårdsgrupperna tillgängliga och därför kan inte revisionsnämnden bedöma den senare delen av mätaren. Följaktligen bedömde revisionsnämnden att målet delvis hade uppnåtts.				
I Sibbo är utbildningen, förskoleundervisningen och dagvården högklassig och nära familjerna.	Sam-, kompanjons- och teamläroskap genomförs i alla skolor.	Alla lärare i läroanstalten har regelbundet fungerat som sam-, kompanjon- och teamlärare under läsåret enligt det sätt som antecknats i läsårsplanen.		
	Skolorna inom den grundläggande utbildningen utarbetar en läsårsplan varje läsår och utvärderar dess genomförande i slutet av läsåret. Skolspecifika metoder för att genomföra kompanjonläroskap, parallellundervisning och teamundervisning ingår i planerna för läsåren 2020–2021 och 2021–2022. Genomförandet har redan utvärderats för våren 2021 i samband med utvärderingen av läsårsplanen i juni 2021, och utvärderingen för hösten 2021 kommer att ske i slutet av läsåret 2021–2022 på våren 2022.			

Vi utför förebyggande arbete som stödjer välbefinnande inom alla våra verksamhetsområden .	Elevernas skoldagar är aktiva och lärmiljöerna utvidgas även utanför klassrummet.	Varje skola och läroanstalt utvärderar hur målet uppnås på ett sätt som anges i lärsplanen.		
	På grund av coronapandemin har mycket av undervisningen också skett utomhus i naturen och runt skolan. Verksamheten har genomförts på det sätt och i enlighet med de mål som anges i lärsplanen. Uppnåendet av målet har bedömts i lärsplanens utvärderingsskede i juni 2021, och för hösten 2021 sker utvärderingen i slutet av läsåret på våren 2022.			
Vi utvecklar våra tjänster tillsammans genom att lyssna på kunden.	Kommunens invånare och serviceproducenter får delta i planeringen av verksamheten för Söderkulla kultur- och bildningscentrum.	Serviceproducenterna får svara på en responsenkät.		
Vi utvecklar våra tjänster aktivt tillsammans med invånare och andra kunder.	Ledare för grupper som använder bildningscentret Miili och personer som ansvarar för tjänsteleverantörernas verksamhet (dock inte skolornas representanter) fick i slutet av november och början av december svara på en enkät som kartlade deras åsikter om lokalernas ansökningsprocess, lokalanvändningen och stödet för lokalanvändningen. Enkäten samlade också in idéer för att förbättra verksamheten. Enkäten genomfördes i Google Forms och en inbjudan till undersökningen skickades till respondenterna via e-post. Svaren varierade ganska mycket, men de flesta meddelade att de var nöjda med lokalerna. Lokalernas läge och tillgänglighet var bra. Samanvändning av lokalerna fungerar i stort sett smärtfritt. De som svarade ansåg också att det finns utrymme för förbättringar i det nya bildningscentret: de önskade att mer uppmärksamhet skulle ägnas åt t.ex. information om träningsrutinerna, lokalernas renhet och skyltning, och att respons- och kontaktkanaler skulle förtydligas.			
<p>Preciseringar som erhållits till revisionsnämndens ytterligare frågor:</p> <p>Miili är det största utbildningscentret i Sibbo kommun och centret har den största användargruppen. En särskild utmaning har varit att uppfylla de olika användargruppers önskemål när det gäller användningen av lokalerna. Därför beslutade man genomföra enkäten för att rätta till den utmanande situationen, med beaktande av alla aktörer som använder lokalerna. Baserat på enkäten har man även kunnat beakta Nickby hjärta i planeringen av verksamheten.</p>				
Satsningar görs för arbetstagarnas välbefinnande och förändringarna i ledarskapet.	Resursfördelningsmodellen som togs i bruk 2020 används och utvecklas vidare också i fortsättningen, vilket ökar jämlikheten mellan de olika verksamhetsställen.	Resursfördelningsmodellen kommuniceras till utbildningstjänsters personal och modellen utvecklas utifrån responsen från personalen så att den ökade jämlikheten mellan verksamhetsställena är synlig i den fortsatta utvecklingen.		
	Resursfördelningsmodellen har utarbetats för läsåret 2021–2022. Skolornas rektorer och utbildningssektionernas medlemmar har informerats om modellen. De viktigaste nyckeltalen för den grundläggande utbildningen presenterades för utbildningssektionerna i december 2021. Nyckeltalen visar att skolorna är likvärdiga när det gäller resursfördelning.			
<p>Preciseringar som erhållits till revisionsnämndens ytterligare frågor:</p> <p>Vid förberedelserna för resursfördelningen ansvarar rektorerna för att framföra sin egen skolas eventuella särskilda resursbehov. Rektorn går vid behov igenom frågan med sin personal. Med jämställdhet i svaret avses jämställdhet mellan eleverna i fråga om att få utbildning och därtill hörande stödtjänster enligt lagen om grundläggande utbildning, förordningen om grundläggande utbildning och grunderna för läroplanen.</p>				

<p>Fritidstjänster</p> <p>Vi utför förebyggande arbete som stödjer välbefinnande inom alla våra verksamhetsområden .</p>	<p>Kultur- och fritidstjänsterna utvecklar serviceutbudet framför allt vad gäller möjligheterna att delta på distans via nätet. Målet med utvecklingsåtgärderna är att förbättra tillgängligheten, öka flexibiliteten och försäkra driftsäkerheten i varierande omständigheter.</p>	<p>Bibliotekstjänsters evenemang skickas som livestream och sparas på webbplattformen smidigt och regelbundet.</p> <p>Kulturtjänster ordnar grundläggande konstundervisning även på distans.</p> <p>Idrottstjänster erbjuder rådgivning i välbefinnandefrågorna också på distans.</p> <p>Ungdomstjänster utvecklar samarbetet mellan skolorna i syfte att skapa en färdig verksamhetsmodell för att stödja studier på distans.</p> <p>Sibbo institut erbjuder fler studier på distans och erbjuder på så sätt ett mångsidigare utbud av kurser som också är mer tillgängliga.</p>		
	<p>Alla de största evenemangen i biblioteket har streamats och spelats in. Grundläggande konstundervisning har också ordnats på distans.</p> <p>Idrottstjänster har erbjudit hälsorådgivning också på distans.</p> <p>Samarbetet mellan skolorna och särskilt klasserna för flexibel grundläggande utbildning (jopo) har utvecklats. En ungdomsarbetare deltar i jopoklassernas arbete regelbundet minst en gång i veckan. Enligt ett avtal som ingåtts med högstadiernas rektorer får ungdomsarbetarna även stödja enskilda elever i deras studier på distans. Skolan hänvisar eleverna till ungdomstjänsterna.</p> <p>Distansstudierna i institutet har ökat betydligt (+70 % jämfört med år 2019; år 2020 är inte jämförbar på grund av coronavirusepidemin).</p>			
	<p>Utarbetande av en plan för förebyggande missbrukarbete och verkställande av planen.</p>	<p>Planen har utarbetats och de konkreta åtgärderna i den har inletts.</p>		
	<p>Planen för det förebyggande missbrukarbetet har utarbetats som ett samarbete mellan kommunen de andra aktörerna. Planen har godkänts av fritidssektionen, bildningsutskottet och kommunstyrelsen. Konkreta åtgärder för att genomföra planen har inletts.</p>			

Revisionsnämnden vill påminna bildningsutskottet om att mätarna ska ställas på ett tillräckligt tydligt sätt så att det utifrån dem är möjligt att tillräckligt entydig bedöma hur de uppställda målen har uppnåtts.

SVAR: I Sibbo kommuns nya strategi fastställs de viktigaste mätarna som beskriver nivån på bildningsutskottets tjänster. Tack vare dessa kommer man att kunna mäta bildningsutskottets verksamhet allt bättre i framtiden. Ibrukttagandet av mätarna sker, på grund av deras natur, stegvis och per

serviceområde. Mätarna som ska tas i bruk stödjer en högklassig utveckling av tjänsterna och ger jämförbar information om tjänsternas kvalitet.

Det är klart att coronapandemin orsakade avvikelser i Bildningsavdelningens tjänster även 2021, och att man var tvungen att anpassa verksamheten i takt med att pandemisituationen ändrades. Revisionsnämnden tackar Bildningsavdelningen för att bildningstjänsterna trots allt har kunnat genomföras i enlighet med bestämmelserna.

Utvidgandet av läroplikten trädde i kraft 1.8.2021. Revisionsnämnden hittade inte något omnämnande om att utvidgningen av läroplikten påverkar kommunens budget.

Revisionsnämnden fäste uppmärksamhet vid att en riskbedömning saknas i årsberättelsen för bildningsväsendets del. Enligt revisionsnämndens uppfattning bör Bildningsavdelningen, som är den största verksamhetsenheten i den växande kommunen, också göra en egen bedömning av möjliga riskfaktorer som riktar sig till bildningstjänsterna.

SVAR: Bildningsavdelningen kommer att utarbeta en utvecklingsplan för Bildningstjänsterna under pågående år. Planen stödjer en bedömning av bildningstjänsternas riskfaktorer och fogas till bokslutet 2022.

Den 27 oktober 2021 hölls ett seminarium för anställda inom tjänster för barn, unga och familjer, ungdomstjänster, studerandehälsovården, utbildningstjänster och bildningstjänster, där resultaten av THL:s skolhälsoenkät presenterades och konkreta åtgärder diskuterades. Företrädare för barn och unga deltog också i seminariet.

Revisionsnämnden vill tacka kommunen för ett framgångsrikt genomförande av Hobari-fritidsverksamheten för barn och unga och för parkmåltiderna (fullmäktigemotion).

Bildningsverksamhetens roll i kommunen kommer att bli ännu viktigare i framtiden för att trygga välbefinnandet för kommunens invånare i och med välfärdsreformen. Kommunen har en allt större åldrande befolkning vars fritidsaktiviteter och aktiva livsstil bör stödjas. Revisionsnämnden vill också betona att resurserna för barn- och ungdomstjänster måste motsvara det verkliga behovet.

SVAR: I Sibbo kommuns nya strategi är barn och ungas välbefinnande ett centralt fokusområde i utvecklingen av verksamheten. Barn och ungas välbefinnande följs årligen upp genom kommunens egna enkäter om skolelevernas välbefinnande samt vartannat år genom de nationella skolhälsoenkäterna. I samband med den nya strategin kommer man att ta i bruk webbtjänsten TEA-viisari (resultaten inom hälsofrämjande verksamhet), som upprätthålls av THL, och som stödjer en övergripande utveckling av bildnings- och välfärdstjänsterna. Målet är att förutom tjänsterna för barn och unga även tjänsterna för befolkningen i arbetsför ålder och i synnerhet tjänsterna för äldre ska stödja välbefinnandet, ge möjligheter att utveckla kunnandet, förebygga utslagning och möjliggöra motiverande och stimulerande fritidsaktiviteter för alla åldersgrupper.

4.5 Tekniska utskottet, byggnads- och miljöutskottet

För tekniska utskottets, byggnads- och miljöutskottets verksamhetsområde hade sju (7) bindande operativa mål uppställts gentemot fullmäktige. Uppnåendet av de bindande målen hade följts upp i

tekniska utskottet under året i samband med delårsöversiktterna. Revisionsnämnden anser att målen som granskats ligger i linje med tekniska utskottets egna bedömningar.

Mål för fullmäktigeperioden	Bindande mål 2021	Mätare	Avdelningens bedömning	Revisionsnämndens bedömning
Ett pilotprojekt om deltagande budgetering som presenterats i budgeten genomförs (målet har registrerats i budgeten).	Sibbo kommuns invånare får delta i diskussionen, planeringen och beslutsfattandet med hjälp av deltagande budgetering.	Första skedet av deltagande budgetering-piloten har genomförts inom ramen för anslaget för budgetens investeringsdel.		
	Målet har uppnåtts enligt plan.			
Enhetsvisa mål				
Vi bygger åtminstone ett ytterligare område för anslutningsparkering både i Nickby och i Söderkulla.	Målet har uppnåtts för fullmäktigeperiodens del.			
	Målet har uppnåtts enligt plan.			
Under fullmäktigeperioden bygger vi ut gång- och cykelvägar med minst 20 kilometer.	Gång- och cykelvägarna byggs ut med minst 20 kilometer i början av fullmäktigeperioden. Minst 3 kilometer gång- och cykelvägar byggs år 2021.	Målet har uppnåtts och de nya lederna har tagits i bruk.		
	Målet har uppnåtts enligt plan.			
Kommunens verksamhetslokaler är hälsosamma och trygga. Konditionsundersökningar och symptomenkäter görs regelbundet. Man har hittat en lösning på varje problem med inomhusluften som upptäckts i kommunens lokaler.	Ett åtgärdsprogram har utarbetats för alla kommunägda fastigheter i kommunens egen bruk, och det har inkluderats i investeringsprogrammet.	Målet har uppnåtts.		
	Målet har uppnåtts enligt plan.			
Vi definierar servicelöften för de viktigaste kundtjänsterna.	Handläggningstiden för en korrekt uppgjord bygglovsansökan är under 2 månader, förutom när tillståndsförfarandet kräver samordning av flera tillståndsförfaranden.	Handläggningstiden är under 2 månader.		
	Handläggningstiden räknas från det att ansökan bestäms vara korrekt uppgjord till den tidpunkt när beslutet tillkännages.			
	Målet har uppnåtts enligt plan.			

Vi definierar servicelöften för de viktigaste kundtjänsterna.	Den genomsnittliga handläggningstiden för korrekt uppgjorda ansökningar för planeringsbehov eller undantagsbeslut är under 4 månader, förutom när tillståndsförfarandet kräver samordning av flera tillståndsförfaranden.	Handläggningstiden är under 4 månader.		
	Behandlingstiden räknas från det att ansökan bestäms vara korrekt uppgjord till den tidpunkt när beslutet tillkännages.			
	Handläggningstiden har blivit längre på grund av att antalet ansökningar har ökat och ärendena har blivit svårare att lösa.			
Vi definierar servicelöften för de viktigaste kundtjänsterna.	Grävillstånd beviljas inom två veckor efter det att en korrekt uppgjord ansökan har lämnats in.	Handläggningstiden är under 2 veckor.		
	Målet har uppnåtts enligt plan.			

Revisionsnämnden behandlar tekniska utskottets bedömning i regel utifrån de iakttagelser som gjorts. De ekonomiska siffrorna kan inte kritiseras, eftersom överskottet i bokslutet överträffade alla mätare. Alla bindande mål uppnåddes dock inte.

Budgeten för 2021 utföll nästan helt enligt planerna när det gäller inkomsterna. Utgifterna var däremot något lägre än budgeterat, så avdelningens bokslut i sin helhet visar överskott. Att utgifternas utfall var lägre än beräknat berodde bland annat på personalbrist på grund av eftersläpande rekryteringar och brist på arbetskraft samt på ett målmedvetet genomförande av det kommunalekonomiska anpassningsprogrammet.

Det är särskilt värt att nämna att kommunen har använt sig av deltagande budgetering för att göra det möjligt för invånarna att aktivt delta i kommunens beslutsfattande. Det handlar om ett pilotprojekt, och baserat på projektet som genomförts kommer denna praxis säkerligen att införas även i andra kommuner.

Byggnadstillsynen: I fråga om avgörande om planeringsbehov och undantagsbeslut blev man långt ifrån målen. Till och med i den mån att det skadade Sibbo kommuns anseende. Revisionsnämnden bad om en redogörelse av de ledande tjänsteinnehavarna och av politikerna i byggnads- och miljöutskottet. Det fanns inget samförstånd om vad som direkt bidrog till den långsamma processen. Resursbristen inom tillståndshandläggningen, det ökande antalet ansökningar och tolkningen av lagen har bromsat processen. Dessutom tog de relativt omfattande nya anvisningarna för tillståndsbehandling för 2021, som tjänsteinnehavarna utarbetade på eget initiativ, upp mycket av tjänsteinnehavarnas arbetstid, och anvisningarna röstades ned i byggnads- och miljöutskottet. Enligt tjänsteinnehavarna var de gamla anvisningarna bristfälliga. På initiativ av byggnads- och miljöutskottet hölls ett juridiskt seminarium där jurister från sektorn redogjorde för sina åsikter om hur lagstiftningen om byggande ska tolkas. Anvisningarna från 2018 återinfördes och används fortfarande.

Enligt revisionsnämndens uppfattning är det helt uppenbart att det finns starka meningsskiljaktigheter inom byggnads- och miljöutskottet när det gäller handläggningen av avgöranden om planeringsbehov och undantagstillstånd. Detta har avspeglats i samarbetet och till och med i mötespraxisen.

Ett exempel på detta är byggnads- och miljöutskottets möte 26.10.2021. På föredragningslistan fanns inga omotiverade rubriker och föredragningslistan godkändes i början av mötet. I paragraf 95 avslutades mötet av ordföranden och resten av punkterna på föredragningslistan flyttades till ett extra möte den 10.11.2021.

Efter att ha hört de medlemmar som var närvarande på mötet om varför detta skedde, fick vi något motsägelsefulla svar. Med avvikelse från föredragningslistan begärde beredaren av paragraf 95 om tillstånd att radera denna punkt från föredragningslistan. Ordföranden tolkade situationen så att föredraganden vägrade att presentera punkten för utskottet.

Det uppstod en situation där ordföranden hade haft rätt (143 § i Sibbo kommuns förvaltningsstadga) att presentera paragraf 95 med ordförandens mandat. Revisionsnämnden anser att dynamiken vid mötet var bruten och att tjänsteinnehavarna kunde ha informerat ordföranden om denna möjlighet till tillträde. Mötet blev utdraget och därför var utskottet tvunget att sammanträda till ett extra möte. Både utskottets presidium och de ledande tjänsteinnehavarna förebrås. Enligt revisionsnämndens uppfattning har man inte förfarit i enlighet med god förvaltningssed.

Revisionsnämnden uppmanar kommunens tjänsteinnehavare och utskottet att samarbeta bättre så att byggandet ligger i linje med Sibbo kommuns strategi. Revisionsnämnden rekommenderar också inrättande av en gemensam arbetsgrupp bestående av beslutsfattare och tjänsteinnehavare, där man kommer överens om gemensamma principer för tillståndspraxis i syfte att möjliggöra tillväxt i Sibbo i enlighet med strategin.

SVAR: Samarbetet mellan byggnads- och miljöutskottet och byggnadstillsynens tjänsteinnehavare har inte varit optimalt. Situationen har pågått under hela nuvarande fullmäktigeperiod och kulminerar i olika uppfattningar om kommunens möjligheter att utöva prövningsrätt vid beviljande av avgöranden som gäller planeringsbehov och undantagsbeslut. Tillståndsförfarandet för dessa har understötts genom att anlita en utomstående tjänst för beredningsarbetet. Detta har förkortat köerna för avgöranden som gäller planeringsbehov och undantagsbeslut och därmed bidragit till att lätta på trycket i frågan. För att förbättra samarbetet planeras ett gemensamt seminarium för att diskutera olika instrument för att möjliggöra byggande i glesbygdsområden i syfte att bygga upp en fungerande god praxis i Sibbo för att styra byggandet utanför de nuvarande detaljplaneområdena. Tjänsteinnehavarstrukturen och verksamhetsstadgan kommer också att ses över under pågående år.

Vid utarbetande av utvärderingsberättelsen för 2021 har revisionsnämnden också uppdragat utmaningar med att handlägga korrekt uppgjorda ansökningar om bygglov inom två månader. Även efter ett godkänt undantagsbeslut har det ibland tagit flera månader innan bygglovet erhållits. Vi kommer att följa upp detta noggrant under hela 2022.

På byggnads- och miljöutskottets begäran har enheten inlett regelbunden statistik, övervakning och kommunikation av antalet tillståndsansökningar i syfte att informera utskottet om antalet inlämnade ansökningar och förändringar i detta antal samt om antalet pågående ansökningar per tillståndstyp. På detta sätt kommer utskottet att få kännedom om Byggnadstillsynens arbetsbelastning och resursernas tillräcklighet i förhållande till de bindande mål som fastställts för handläggningstiderna.

Därutöver:

Revisionsnämnden påminner tjänsteinnehavarna vid Avdelningen för teknik och miljö om det stora ansvaret att ta hand om alla kommunens byggnader med goda förebyggande instruktioner/inspektioner. Investeringarna är stora och måste skötas på ett professionellt sätt. Målet för inomhusluften, även om det är grönt i de bindande målen, är föremål för särskild övervakning under hela fullmäktigeperioden.

SVAR:

Avdelningen för teknik och miljö och i synnerhet enheten Lokalitetsförvaltning har under de senaste åren fäst speciell uppmärksamhet vid bland annat daghems- och skolbyggnadernas skick samt vid en fungerande process för inomhusluften. Skicket på byggnaderna i kommunens fastighetsbestånd har bedömts mer omfattande och konsekvent. Uppdaterad information om byggnadernas skick möjliggör planerat underhåll och vid behov reparationer. Saneringar och andra renoveringsarbeten har genomförts i stor omfattning under de senaste åren, till exempel i skolor och daghem. Fastighetsbeståndet är betydligt bättre än i början av 2010-talet. Det är skäl att även i fortsättningen fästa uppmärksamhet vid uppföljningen av fastigheternas skick och vid förebyggande anvisningar. Utmaningen ligger i det breda arbetsfältet och de splittrade arbetsbeskrivningarna för de experter som ansvarar för underhållet och renoveringarna - planeringen, genomförandet och uppföljningen av förebyggande reparationer av byggnader sker vid sidan av annat arbete.

4. Sibbo Vatten

Sibbo Vatten hade inga fastställda bindande mål för 2021, så revisionen tar hänsyn till de viktigaste nyckeltalen för ekonomin.

Under verksamhetsåret höll sig enheten väl inom den givna ramen för ekonomin.

Verksamhetsintäkterna översteg budgeten med cirka 348 000 euro och verksamhetskostnaderna underskred budgeten med cirka 186 000 euro. Vattenaffärsverkets överskott uppgick till cirka 1 116 000 euro, vilket är mer än det uppställda målet. På kostnadssidan ökade vattenköp utgifterna med cirka 100 000 euro. Personalkostnaderna underskred klart den budgeterade ramen och den underbemannade personalen förtjänar därför ett stort tack. I Sibbo Vattens egen årsberättelse har rekrytering av en (1) person fastställts som ett mål för 2022.

Det har inte föreslagits några ändringar i Sibbo Vattens taxor år 2022 och höjningar planeras inte heller för åren 2023–24. Förtydliganden och preciseringar av servicetaxorna är fortfarande möjliga.

Riskerna med avseende på produktionen och ekonomin är oförändrade. Vattenföroreningar orsakar stora olägenheter för Sibboborna och för kommunens ekonomi. För detta ändamål har kommunen samarbetat med grannkommunerna för att skapa verksamhetsmodeller som kan garantera

kommuninvånarna rent vatten, till exempel genom lån av apparatur och utrustning. I översvämningssituationer kan sammanbrott i avloppsnätet skapa situationer där miljöskador eller krav på ersättning uppstår. Kommunen har därför skapat en förebyggande verksamhetsmodell med till exempel tillsyn, sanering och fotografering av avloppsnätet. Den ekonomiska utvecklingen och riskerna behandlas månatligen i ledningsgruppen för Avdelningen för teknik och miljö.

Revisionsnämnden vill tacka hela personalen för ett bra arbete.

5. Personalen

Coronapandemin drabbade också kommunpersonalen 2021. Personalen har varit tvungen att snabbt reagera på de föränderliga situationerna i pandemin, med hänsyn till arbetsmetodernas säkerhet. Kommunens anställda har dock kunnat anpassa sig väl till de förändrade situationerna i verksamhetsmiljön, till exempel genom att utveckla nya arbetssätt. Ett stort tack för det går till hela kommunens personal.

Det har inte skett några betydande förändringar i kommunens personalstyrkas antal eller struktur under 2021.

Sibbo kommuns personal	2020	2021
Antal anställda	1 305	1 306
Personalkostnader	60,7 mn €	59,4 mn €
Ordinarie anställningar antal/andel	1 003 / 77 %	1 005 / 77 %
Kvinnor / kvinnor i ledande ställning	82 % / 44 %	82 % / 44 %
Män / män i ledande ställning	18 % / 56 %	18 % / 56 %
Medelåldern för ordinarie anställda	46,3 år	46,9 år
Antal sjukfrånvarodagar totalt	19 426	21 021
Sjukfrånvarodagar på grund av olycksfall i arbetet	231	247
Ålderspensionärer / medelålder	16 / 64 år	13 / 64,1 år
Invaliditetspensionärer	3	4
Arbetsplatsannonser	234	311
Personalstyrka i förhållande till invånarantalet	60,1/1 000	58,8/1 000

Siffrorna i tabellen baserar sig på bokslutsuppgifterna för 2020 och 2021

Revisionsnämnden anser att ökningen av antalet sjukfrånvaron är oroande, även om Sibbos siffror är i linje med övriga kommuner. Faktorer som bidrar till ökningen har identifierats som ett växande antal medellång sjukfrånvaro som orsakats av att flera allvarliga sjukdomar blivit långvariga och även i viss mån på grund av förseningar i vårdkedjorna. Däremot hade andelen kort sjukfrånvaro och särskilt sjukfrånvaro med chefens tillstånd minskat något. De direkta effekterna av corona har varit relativt små (karantän/sjukledighet), men de indirekta effekterna såsom trötthet och utmattning har varit större.

Det är värt att notera att kommunens organisation har minskat i förhållande till kommunens invånarantal redan under flera år. Det återstår att se om samma utveckling fortsätter även under 2022.

Rekryteringsvolymerna har fortsatt att öka, särskilt på grund av personalomsättningen. Enligt Personaltjänster har de viktigaste faktorerna som påverkat omsättningen varit det allmänna uppsvinget på arbetsmarknaden och den ständigt ökande konkurrensen om arbetskraften. Även Sibbos läge i närheten av Finlands största pendlingsområde, som förutom goda transportförbindelser möjliggör arbetskraftens rörlighet, har också varit en påverkande faktor enligt Personaltjänsters tolkning. Särskilt vårdsektorn och småbarnspedagogiken har haft det svårt att hitta arbetskraft år 2021.

Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt att fylla positionerna inom vårdsektorn och småbarnspedagogiken och tänka ut eventuella incitament för rekrytering av personal. Hänsyn måste tas till personalens välbefinnande i planerna, så att arbetstagarnas förmåga och motivation säkerställs i det ansvarsfulla arbetet efter den tunga perioden med coronaepidemin.

SVAR: Bristen på arbetskraft, och särskilt på kunnig arbetskraft, är ett allmänt erkänt problem på nationell nivå. Det är särskilt svårt att hitta kvalificerad arbetskraft inom vårdbranschen och småbarnspedagogiken. Trots svårigheterna har Sibbo kommun lyckats någorlunda väl med att besätta lediga tjänster och befattningar. Bland annat tips- och rekryteringsbonusar, som använts i vissa kommuner, har inte hjälpt situationen särskilt mycket. Lönenivån inom social- och hälsovården och småbarnspedagogiken i Sibbo kommun är på en rimlig nivå jämfört med de andra kommunerna i östra Nyland, men kommunen har inte möjlighet att konkurrera med arbetsgivarna på den överhettade marknaden för hyrd arbetskraft. Vi undersöker för närvarande hur vi på ett bättre sätt skulle kunna stödja vår egen personal att exempelvis utbilda sig till lärare inom småbarnspedagogik. Välbefinnande i arbetet stöds konsekvent genom att utveckla arbetsförhållandena och ledarskapet. Arbetsgivaren får stöd av företagshälsovården och till exempel experthjälp av Keva. Keva har startat ett projekt för ett hållbart arbetsliv inom den offentliga sektorn om arbetsförmåga inom den offentliga sektorn där man utvecklar allt bättre verktyg som stöd för arbetsmiljöledningen och för att stärka personalens arbetsförmåga.

Inom enheten Personaltjänster överskuggades utvecklingen av personalresurser av arbetet i anknytning till pandemin och av förberedelserna för välfärdsområdet, och det finns en utvecklingsskuld. Programmet Chef i Sibbo, som stödjer chefsarbetet, har fortsatt och samlar cheferna varje månad kring nya teman för information och diskussion. Cheferna har också haft möjlighet att delta i utbildningsprogrammet Johtajuuspolku, där 11 chefer deltog.

Revisionsnämnden påminner om att chefernas brådskande och tunga arbete kan begränsa deras deltagande i utbildningar och uppmanar kommunen att se till att särskilt de som har det största behovet av utbildning deltar.

SVAR: Utbildningens intresse, aktualitet och genomförande påverkar deltagandet i fort- och vidareutbildning i högre grad än de anställdas arbetssituation. Under de senaste åren har innehållet i utbildningarna blivit allt mer intensivt och de har nästan alltid genomförts som webbutbildningar, ofta med hjälp av tids- och platsoberoende plattformar för elektroniskt lärande. Detta möjliggör ett lärande enligt den egna tidtabellen. Deltagaraktiviteten i kommunens interna utbildning, Chef i Sibbo, har hela tiden legat på en berömvärd nivå. I regel deltar över 70 procent av cheferna i dessa möten.

Strukturen för de kommunala kollektivavtalen förändrades avsevärt den 1 september 2021, då det nya kollektivavtalet för social- och hälsovården (SH-avtalet) trädde i kraft. Cirka 300 av Sibbo kommuns

anställda övergick till det nya SH-avtalet. En annan viktig förändring var överföringen av lärarpersonalen inom småbarnspedagogiken till tjänste- och arbetskollektivavtalet för undervisningssektorn (UKTA). Avtalsförändringarna krävde en hel del personal- och löneförvaltningsarbete under sommaren och hösten.

Vartannat år görs en bredare undersökning av KEVA om välbefinnande på arbetsplatsen, som i november 2021 genomfördes med ett onlineverktyg som tillhandahålls av KEVA. Svarsfrekvensen (70 %) var högre än under de två föregående åren (motsvarande KEVA-enkät 2019 och Enkäten om socialt kapital 2020). Även om de anställdas svar låg i linje med svaren år 2019, har det skett små försämringar på många områden. Den viktigaste förändringen har varit arbetstagarnas beredvillighet att rekommendera sin arbetsplats till sina bekanta. År 2021 svarade 68 % av Sibboanställda att de skulle rekommendera sitt jobb till andra, jämfört med 75 % år 2019. Känslan av att det finns tillräckligt med tid för att slutföra uppgifterna har också försvagats något sedan 2019. Andra delområden som fortfarande kräver utveckling är t.ex. samarbetet mellan enheterna och hur det fungerar, hur öppet organisationen är och hur den leds samt hur jämlikt arbetstagarna behandlas.

Revisionsnämnden uppmanar kommunens ledningsgrupp att se till att de utvecklingsområden som valts ut på grundval av iakttagelserna i arbetshälsoenkäten åtgärdas med beslutsamhet och genom att engagera i synnerhet cheferna på de olika avdelningarna.

SVAR:

En process för hantering av resultaten av arbetshälsoenkäterna har utarbetats, och resultaten behandlas på enhets-, ansvarsområdes- och avdelningsnivå samt inom kommunen som helhet. Avdelningscheferna ansvarar för genomförandet av de åtgärder som följer av resultaten inom sina verksamhetsområden. Vid behov fastställer kommunens ledning mål för hela kommunen och definierar de nödvändiga utvecklingsåtgärderna på basis av dem.

Utmaningen under 2022 blir att planera dimensioneringen av kommunens stödtjänster enligt den nya kommunstorleken när välfärdsområdesreformen närmar sig. Det är inte möjligt att minska personalresursen i samma proportion som den resurs som går över till välfärdsområdet.

6. Slutord

Sibbo kommuns ekonomiska resultat år 2021 var en positiv överraskning. När det gäller den ekonomiska planperioden innebär den kommande välfärdsområdesreformen en exempellös förändring i strukturen och penningflödet i kommunens ekonomi, och inverkan av kriget i Ukraina på kommunen skapar osäkerhet. Uppmärksamhet bör ägnas åt att balansera ekonomin. Större insatser måste göras för att främja välbefinnandet för såväl kommuninvånarna som kommunens personal.

När det gäller uppnåendet av de bindande målen kan det konstateras att målen, trots det exceptionella året, uppnåtts något bättre än föregående år. Det är fortsatt viktigt att fästa uppmärksamhet vid att ställa upp mål och mätare så att de vägleder kommunorganisationen till att utveckla och förbättra sin verksamhet i genomförandet av kommunens strategi. Med tanke på hur utmanande det är att uppnå bindande mål fann revisionsnämnden också mycket stora variationer.

Sibbo är en växande kommun och därför är det viktigt att den fortsatta utvecklingen av kommunens verksamhet sker på ett målmedvetet sätt.

Revisionsnämnden vill uttrycka sin tacksamhet till den utförande personalen för deras verksamhet och för att de åtagit sig och reagerat på de utmaningarna som ännu ett exceptionellt år medfört och för att de ansträngt sina resurser för vår kommuns och kommuninvånarens bästa.

7. Underskrifter

Sibbo den 7 juni 2022

Thomas Sundström,
Ordförande

Markus Söderqvist,
Viceordförande

Timo Bonsdorff
Ledamot

Laura Laakso
Ledamot

Maria von Flittner
Ledamot